



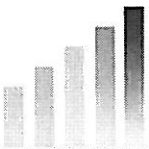
VALTIOVARAINMINISTERIÖ

# Nykytilan kartoitus -projekti

## Loppuraportti

10.12.2007

Aki Siponen



# Projektin organisointi

Projektin omistaja	Valtion IT-toiminnan johtamisyksikkö
Projektin ohjausryhmä	Yhteentoimivuuden kehittämisohjelman ohjausryhmä
Projektipäällikkö	Aki Siponen VM, Vilho Järvinen Capgemini 28.2.2007 asti, Ilkka Kankare Capgemini 1.3.2007 alkaen
Projektiryhmä	Pauli Kartano VM, Tommi Oikarinen SM/KuntaIT, Marcus Nybergh HKKK, Mika Kivilompolo HY, Tuomo Ahjokannas Valtiokonttori, Ari Vanninen, Vilho Järvinen, Matti Pekari, Ilkka Kankare Capgemini Jukka Lähesmaa Sysopendigia
Aloitustilaisuus	Ei pidetty
Projektiryhmän kokoukset	18 kpl: 7.11.2006, 16.11.2006, 23.11.2006, 8.12.2006, 20.12.2006, 10.1.2007, 17.1.2007, 24.1.2007, 31.1.2007, 7.2.2007, 14.2.2007, 21.2.2007, 28.2.2007, 7.3.2007, 14.3.2007, 21.3.2007, 28.3.2007, 12.4.2007
Päättäminen	Viimeinen projektikokous pidettiin 12.4.2007, sen jälkeen pidettiin vielä kokouksia, joissa käsiteltiin ja työstettiin projektin (sisällöllistä) loppuraporttia.
Lisätietoja	Saatujen tietojen tallentaminen organisoitiin projektityön yhteyteen konsulttivoimin. Projektipäällikkö laati ohjeet ja koulutti työtä tekevät henkilöt.

# Tuotokset ja tulokset

	Tuotokset ja tulokset
Tuotokset	<ul style="list-style-type: none"><li>▪ <b>Tietojärjestelmäluettelo (Tietokokoelma valtionhallinnon organisaatioiden käytössä olevien tietojärjestelmistä ja niiden ominaisuuksista)</b></li><li>▪ <b>Tietojärjestelmäkartta (visuaalinen esitys valtionhallinnon tietojärjestelmistä)</b></li><li>▪ <b>Liittymäluettelo (keskeiset organisaatioiden väliset tietojärjestelmäliittymät ja rajapinnat)</b></li><li>▪ <b>Hankeluettelo valtion IT-hankkeista</b></li><li>▪ <b>Valtionhallinnon tietoverkkojen kuvaus (luettelo ja visuaalinen kuvaus)</b></li><li>▪ <b>Valtionhallinnon infrastruktuuriohjelmistojen luettelo</b></li><li>▪ <b>Lyhyt yhteenvetoraportti tietojärjestelmien lukumääristä ja luokitteluista</b></li><li>▪ <b>Esitysmateriaalia tietojärjestelmien lukumääristä ja luokittelusta</b></li></ul>
Tulokset	<ul style="list-style-type: none"><li>▪ <b>Tiedot tietojärjestelmien nykytilanteesta kärkihankkeiden käyttöön</b></li><li>▪ <b>Perusta jatkuvasti käytettävissä olevalle ajantasaiselle tiedolle valtionhallinnon tietojärjestelmistä ja niiden tilasta</b></li><li>▪ <b>Ymmärrys valtionhallinnon tietojärjestelmäkokonaisuuden laajuudesta ja tietojärjestelmiä koskevien tietojen hajanaisuudesta</b></li></ul>
Lisätietoja	<ul style="list-style-type: none"><li>▪</li></ul>

# Arvio onnistumisesta 1a

	Projektisuunnitelma	Toteutuminen
Projektin tarkoitus / tehtävä	<b>Koota yhteen tiedot valtionhallinnon tietojärjestelmistä arkkitehtuurityötä ja IT-strategian toimeenpanon kärkihankkeiden tarpeita varten.</b>	<b>Ei ole toteutunut. Tietokokoelman tietosisältö on suurimmalta osalta jäänyt puutteelliseksi, tietojen siivoaminen ja saattaminen käyttökelpoiseen muotoon on jäänyt kesken.</b>
Projektin tulos	<b>Tiedot tietojärjestelmien nykytilanteesta kärkihankkeiden käyttöön</b>	<b>Tulos on saavutettavissa, edellyttää kuitenkin huomattavaa panostusta. Tietokokoelma on jäänyt hajanaiseksi, tietojen tarkistaminen ja siivoaminen on jäänyt kesken. Tietoja on hyödynnetty muissa hankkeissa vain vähän. Kaikissa tapauksissa tietojen hyödyntäminen edellyttää niiden täydentämistä..</b>

# Arvio onnistumisesta 1b

	Projektisuunnitelma	Toteutuminen
Projektin tuotokset	<ul style="list-style-type: none"><li>▪ Tietojärjestelmäluettelo</li><li>▪ Tietojärjestelmäkartta</li><li>▪ Liittymäluettelo</li><li>▪ Hankeluettelo</li><li>▪ Verkkoluettelo</li><li>▪ Infrastruktuuriohjelmistojen luettelo</li><li>▪ Yhteenvedo- ja analyysiraportit</li><li>▪ Tietojärjestelmien luokittelut käytettäväksi arkkitehtuurimenetelmässä</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>▪ Tietojärjestelmäluettelo on käytettävissä, tietosisältö osittain tarkistettu. Tietosisällön laatu ja tarkistetut tiedot dokumentoitu huonosti. Tietojen mahdolliset käyttötavat dokumentoimatta.</li><li>▪ Tietojärjestelmäkartta tehtiin, projektipäällikkö päätti että sitä ei julkaista lähtötietojen huonon laadun vuoksi</li><li>▪ Erillistä liittymäluetteloa ei tehty, tietoja saatiin niin vähän, että ei kannattanut tehdä</li><li>▪ Hankeluettelo päätettiin jättää tekemättä projektin kestäessä</li><li>▪ Verkkoluetteloa ei tehty, sillä tietoja saatiin vain muutamasta organisaatiosta</li><li>▪ Yhteenvedo- ja analyysiraportit ovat jääneet pinnallisiksi. Aineistosta ei pystytty tekemään syvällisiä päätelmiä.</li><li>▪ Luokitteluja ja tietojärjestelmien ominaisuus-tietoja on käytetty arkkitehtuurimenetelmässä. Projektin viivästymisen vuoksi viime vaiheissa syntyneitä luokitteluja ei viety menetelmädokumentaatioon mukaan.</li></ul>

# Arvio onnistumisesta 1c

	Projektisuunnitelma	Toteutuminen
Projektin rajaukset / Riippuvuudet	<ul style="list-style-type: none"><li>▪ <b>Projektilla ei ollut riippuvuuksia muista projekteista, muut projektit sen sijaan riippuivat tästä projektista.</b></li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>▪ <b>Projektin kuluessa rajattiin kerättävää tietoa (noin 35% alkuperäisestä)</b></li><li>▪ <b>Projektin kuluessa rajattiin organisaatiot, joilta tiedot kysytään, vain keskeisiin (noin 60-80% organisaatioista)</b></li></ul>
Konkreettiset tavoitteet ja mittarit	<ul style="list-style-type: none"><li>▪ <b>Tunnistetaan 80% tietojärjestelmistä (keskeiset tietojärjestelmät)</b></li><li>▪ <b>Saadaan kerättyä 50% näiden järjestelmien ominaisuuksista tietokokoelmaan</b></li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>▪ <b>Tietojärjestelmiä saatiin tunnistettua melko kattavasti, voi olla tunnistettu jopa 60-70% tietojärjestelmistä.</b></li><li>▪ <b>Tunnistettujen tietojärjestelmien ominaisuustietoja saatiin kerättyä priorisoitujen tietojen (35% kaikista pyydetyistä tiedoista) osalta noin 25%.</b></li><li>▪ <b>Kaikkien tietojen osalta tietosisällön kattavuus lienee noin 10%:n luokkaa.</b></li></ul>

## Arvio onnistumisesta 2a

	Projektisuunnitelma	Toteutuminen
Aikataulu	<p><b>Projektisuunnitelmaa ei laadittu kunnolla projektin alussa</b></p> <p><b>Kysely ei aikataulua, ASAP</b></p> <p><b>Vastaukset 15.1.2007</b></p> <p><b>Tietojen syöttö (konsultit) ja täydentäminen (organisaatiot) 5.2.2007</b></p> <p><b>Analysointi 28.2.2007</b></p> <p><b>Validointi ja loppuraportti 31.3.2007</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ <b>Kysely lähetettiin 22.12.2006</b></li> <li>▪ <b>Vastaukset viivästyivät, suuri osa tuli 31.1.2007 mennessä</b></li> <li>▪ <b>Tietojen syöttö (konsultit) ja täydentäminen (valtionhallinto) 17.3.2007</b></li> <li>▪ <b>Analyysit 7.6.2007</b></li> <li>▪ <b>Järjestelmällistä validointia ei tehty</b></li> <li>▪ <b>Loppuraportti 29.6.2007</b></li> </ul>
Käytetyt resurssit	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ <b>Projektityötä 60 htp, koordinoitua työtä 15 htp, yhteensä 71.250€</b></li> <li>▪ <b>Tietojen syöttö 80 htp (sopimukset 50 + 20 + 10), 63.600€</b></li> <li>▪ <b>Projektisuunnitelmassa ei arvioitu hallinnon omaa työtä</b></li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ <b>Projektityötä 53 htp, koordinoitua työtä 3 htp, yhteensä 53.300€</b></li> <li>▪ <b>Tietojen syöttö 78,5 htp, 62.400€</b></li> <li>▪ <b>Projektiryhmä työtä n. 100 htp</b></li> <li>▪ <b>Hallinnon työtä tietojen keruussa ja täydentämisessä 300 – 700 htp</b></li> </ul>

## Arvio onnistumisesta 2b

	Projektisuunnitelma	Toteutuminen
Projektin suunnittelu	<ul style="list-style-type: none"><li>▪Projektisuunnitelmaan tehtiin aikataulumuutoksia useaan kertaan aina kun huomattiin, että ei saada suunnitellussa aikataulussa valmiiksi.</li><li>▪Käsiteltiin ohjausryhmässä yhden kerran</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>▪Projektia vaivasi alusta alkaen realistisen suunnitelman ja aikataulun puute. Resursseja kunnolliseen toteuttamiseen ei varattu riittävästi.</li></ul>
Projektinhallinta	<ul style="list-style-type: none"><li>▪projektiryhmän kokoukset 18 kpl</li><li>▪Käsiteltiin kaikissa ohjausryhmän kokouksissa keväällä 2007</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>▪Projektiryhmän kokoukset pidettiin suunnitelman mukaisesti</li></ul>

## Arvio onnistumisesta 2c

	Projektisuunnitelma	Toteutuminen
Viestintä	<ul style="list-style-type: none"><li>▪ <b>Viestintää toteutettiin hankkeen viestintäsuunnitelman puitteissa</b></li><li>▪ <b>Tietojärjestelmäkartoituksen kyselystä pyrittiin viestimään ajoissa erikseen</b></li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>▪ <b>Tietojärjestelmäkartoituksen ajoitus oli huono. Hallinnon edustajien mukaan kyselyn tekemiselle olivat kaikki ajatellut ajankohdat huonoja.</b></li><li>▪ <b>Kyselyn tarkoitusta ja tavoitetta ei kyetty viestimään sen enempää hallinnolle kuin VM:n sisälläkään</b></li></ul>
Riskien hallinta	<ul style="list-style-type: none"><li>▪ <b>Riskejä ei arvioitu</b></li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>▪ <b>Kaikki riskit toteutuivat:</b></li><li>▪ <b>Alimitoitettu miehitys</b></li><li>▪ <b>Ylimitoitettut tavoitteet</b></li><li>▪ <b>Kartoituksessa kerätty tieto hajautunut organisaatioihin ja sidosryhmille niin, että tietojen kokoaminen erittäin työlästä</b></li></ul>

# Projektin tulosten varmistaminen

Jatkotoimenpiteet		
Kuka	Mitä, miten	Milloin
	<ul style="list-style-type: none"><li>▪ <b>Loogiset verkkokuvat valtionhallinnon tietoverkoista voidaan tuottaa projektissa kerättyjen tietojen pohjalta täydentämällä tietoja joiltakin osin julkisesti saatavissa olevalla tiedolla</b></li></ul>	
	<ul style="list-style-type: none"><li>▪ <b>Kerätyn tiedon siivoaminen ja rakenteistaminen käyttökelpoiseen muotoon</b></li></ul>	<b>2008 keväällä</b>
	<ul style="list-style-type: none"><li>▪ <b>Tietojen saattaminen käyttöön yhteentoimivuusportaalin kautta</b></li></ul>	<b>2008 syksyllä</b>
	<ul style="list-style-type: none"><li>▪ <b>Jatkuvan tietojen päivitysprosessin käyttöönotto</b></li></ul>	<b>2009 alusta</b>
VM/HKO, VM/BO	<ul style="list-style-type: none"><li>▪ <b>Hanketietojen kerääminen jatkossa TTS-prosessin kautta laajentamalla syksyllä 2006 aloitettua suurten IT-hankkeiden tietojen keruuta ensin yli 500k€ hankkeisiin 2008 ja sitten yli 100k€:n hankkeisiin 2010</b></li></ul>	

# Projektin kokemukset ja opit

Suunnitelmien, menetelmien, työtapojen toimivuus; ongelmat ja haitat	Miten toimimme projektissa, miten olisimme voineet toimia, parannusehdotukset menetelmiin
Työryhmäsivusto	<ul style="list-style-type: none"><li>▪ <b>Helppokäyttöinen, helppo jakaa tietoa, työryhmän / projektin kannalta tarkoituksenmukaisen rakenteen luominen jäi puolitiehen</b></li><li>▪ <b>Työryhmäsivuston käyttäminen tiedon tallentamiseen ja työskentelyn ohjaamiseen on toimiva menettely</b><ul style="list-style-type: none"><li>▪ Vaatii kunnollista perehdyttämistä</li><li>▪ Kaikilla organisaatioilla ei ole tehokkaaseen työskentelyyn vaadittavia ominaisuuksia työasemassa</li></ul></li></ul>
Lähestymistapa: tehdään kaikki mitä ehditään	<ul style="list-style-type: none"><li>▪ <b>Ei toimi</b></li><li>▪ <b>Projektisuunnitelma olisi pitänyt laatia tarkemmin ja käyttää enemmän aikaa suunnitelman työstämiseen ja sen toteutettavuuden varmistamiseen</b></li></ul>

# Projektin kokemukset ja opit

Suunnitelmien, menetelmien, työtapojen toimivuus; ongelmat ja haitat	Miten toimimme projektissa, miten olisimme voineet toimia, parannusehdotukset menetelmiin
Tietojen keruumenetelmä: lähettäkää meille dokumentti, me tulkitsemme ja tallennamme	<ul style="list-style-type: none"><li>▪ <b>Ei toiminut kovin hyvin, tietosisältö jäi laadultaan epätasaiseksi.</b></li><li>▪ <b>Tietoja syöttävien konsulttien perehdyttäminen siihen mitä halutaan, millä tasolla tietoja tulee syöttää, miten dokumentteja voi tai kannattaa tulkita jäi puolitiehen. Tämän seurauksena työskentely ei ollut tehokasta. Osittain syynä oli projektin käynnistymisen viivästyminen alkuperäisestä aikataulusta (ks. Seuraava kohta)</b></li></ul>

# Projektin kokemukset ja opit

Suunnitelmien, menetelmien, työtapojen toimivuus; ongelmat ja haitat	Miten toimimme projektissa, miten olisimme voineet toimia, parannusehdotukset menetelmiin
Konsultin projektipäällikkötyöskentely ja resurssit	<ul style="list-style-type: none"><li>▪ <b>Projektin käyntiinlähtö viivästyi alun perin (tarjouspyynnössä kesällä 2006 suunniteltiin, että projekti alkaisi lokakuussa 2006) suunnitellusta aikataulusta tarjousten käsittelyn viivästymisen vuoksi.</b></li><li>▪ <b>Konsultti oli varannut resurssinsa syysyksi 2006. Kun työ ei lähtenyt käyntiin alkuperäisen suunnitelman mukaan, konsultin resurssit kiinnitettiin muihin projekteihin ja mielestäni projektin läpiviennin varmistamiseen ei kyetty panostamaan riittävästi.</b></li></ul>

# Projektin kokemukset ja opit

Suunnitelmien, menetelmien, työtapojen toimivuus; ongelmat ja haitat	Miten toimimme projektissa, miten olisimme voineet toimia, parannusehdotukset menetelmiin
Valtionhallinnon projektipäällikkötyöskentely	<ul style="list-style-type: none"><li>▪ <b>Projektiin ei löydetty hallinnosta projektipäällikköä, joten hankepäällikkö työskenteli projektipäällikkönä projektissa ja oli lisäksi asiantuntijaresurssina suunnittelemassa ja toteuttamassa projektia.</b></li><li>▪ <b>Osittain tämä johtui turhasta kunnianhimosta, tämä oli alun perin ajateltuna keskeisen tärkeä projekti. Halusin varmistaa onnistumisen olemalla tässä mahdollisimman paljon mukana. Lisäksi olin (ja olen edelleen) sitä mieltä, että näkemykseni tietojen keruusta ja analysoinnista ovat oikeita: kokoamalla ja analysoimalla suuri joukko tietoja saadaan uutta tietoa, voidaan tehdä parempia päätöksiä.</b></li><li>▪ <b>Muut tehtävät veivät niin paljon aikaa, että tähän työhön ei riittänyt työaika.</b></li><li>▪ <b>Lisäksi tehtävien delegointi projektiryhmälle ja henkilöiden perehdyttäminen jäivät liian vähiin, kun halusin käyttää työaikani siivoamiseen ja tietojen analysointiin</b></li></ul>

# Projektin kokemukset ja opit

Suunnitelmien, menetelmien, työtapojen toimivuus; ongelmat ja haitat	Miten toimimme projektissa, miten olisimme voineet toimia, parannusehdotukset menetelmiin
Projektiin käynnistysvaihe, perehdyttäminen	<ul style="list-style-type: none"><li>▪ <b>Projektiryhmä ja konsultit olisi tullut paremmin perehdyttää jo tehtyihin suunnitelmiin ja ennen projektin alkua kerättyyn tietoon. ”Tiedot on tuolla sivustolla, käykää läpi ja ymmärtäkää!” – lähestymistapa ei toimi.</b></li><li>▪ <b>Varsinkin tällaisessa projektissa, jossa kohdealueen laajuus asettaa omia haasteitaan tulisi käyttää huomattava määrä aikaa ja työpanosta kohdealueeseen perehtymiseen. Vähintään kaksi kokopäivän (vaihtoehtoisesti neljä puolen päivän) työkokousta olisi tullut käyttää aihealueen läpikäyntiin ja perehtymiseen olemassa oleviin tietoihin.</b></li></ul>

# Projektidokumentointi

Projektimateriaalia  
(linkit)

▪ **Projektin sivusto:**

**<https://tyoryhmat.vn.fi/valtit/yhteentoimivuus/nykytilaprojekti>**

▪ **Julkaistut raportit hankkeen julkaisuissa:**

▪ **[http://www.vm.fi/vm/fi/04\\_julkaisut\\_ja\\_asiakirjat/03\\_muut\\_asiakirjat/20070628Kokona/name.jsp](http://www.vm.fi/vm/fi/04_julkaisut_ja_asiakirjat/03_muut_asiakirjat/20070628Kokona/name.jsp)**